

Ne ilk kriz, ne de son olacak

30 Haziran Pazar 2019 09:51

Konuk yazar Berk Özer yazdı...

Kullanımda olan en iyi hava savunma sistemlerinden birisi olarak gösterilen S-400, insanlı ya da insansız her türlü hava aracının yanı sıra, hem kruvazör, hem de balistik füzeleri imha edebiliyor. Azami menzili 400 kilometre, ulaşabildiği en yüksek irtifada 30 kilometre olan bu sistem, her hedefe iki füze kilitleyerek, eş zamanlı olarak 80 hedefi vurabiliyor. Sevk edilmeleri halinde, Türkiye S-400 bataryalarına sahip ilk NATO ülkesi olacak. Türkiye'nin Rusya'dan dört adet S-400 bataryası almasını öngören anlaşmanın değerinin 2,5 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor.

S-400 alımına doğru gittiğimiz bugünlerde, ülkemiz içerisinde hükümet, muhalefet ve konunun uzmanları tarafından yapılan açıklamaların yanı sıra, ülkemiz dışarısında da, hem Rusya tarafından, hem ABD tarafından, hem de dünyanın birçok yerinden açıklamalar gelmektedir.

RUSYA'DAN YAPILAN AÇIKLAMALAR

Russia Insider haber kanlına açıklamalarda bulunan, Yunanistan, ABD ve bazı Asya ülkelerinin devlet başkanlarının danışmanlığını yapan, siyaset bilimi profesörü Helmer, "1920-21 yıllarında, çok kısa bir süre için, stratejik nedenlerle Türkler'in desteklendiğini; düşmanımın düşmanını silahlandırma yaklaşımı o zamanlarda yürütülen kısa süreli bir Rus taktiğidir. Bugün de, aynı stratejik maksatla Rus yapımı S-400 hava savunma füzeleri ile silahlandırmak Kremlin'in bir taktiği ise, Türkler'in Rus çıkarlarına hizmet edebileceği beklentisinin, ne kadar aldatıcı ve kısa süreli olacağı çok kısa bir

zamanda tekrar görülecektir. Türkiye'nin, özellikle ABD ve NATO 'nun tepkilerine neden olan Rusya ile imzaladığı S-400 hava savunma sistem tedariki anlaşması ortada dururken; Türkleri silahlandırmanın bir hata olduğunu" dile getirmiştir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Vahdettin Köşkü'nde görüşen, Rus parlamentosunun üst kanadı olan, Federasyon Konseyi Başkanı Matviyenko, **"Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, bugüne kadar eşi benzeri görülmemiş bir baskıyla karşılaşmasına rağmen, anlaşmadaki yükümlülükleri yerine getirmekten, hiçbir şekilde vazgeçmeyeceğini"** ifade etti.

Natsionalnaya Oborona Dergisi genel yayın yönetmeni İgor Korotçenko, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ulusal odaklı, güçlü, iradeli politikacı olduğunu belirterek, **"ABD hiçbir zaman bu tür politikacılardan hoşlanmamıştır. ABD bu şekilde Fransa Cumhurbaşkanı Charles de Gaulle'den de hoşlanmamıştı. Aynı şekilde Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan da hoşlanmıyorlar. ABD'nin gönlünü alan ve dış politikasının dümen suyundan giden esnek politikacılar iyidir. Ancak kendi çıkarlarını savunan politikacılar kötüdür. Bu, NATO üyesi Türkiye olsa bile"** dedi ve: **"Bu noktada, Türkiye'nin S-400 yanı sıra, Tor M-2 gibi kısa menzilli hava savunma füze sistemleri alması bu amaca uygun olur. Tor M-2, hareket halindeyken ateş edebiliyor, bu yeteneğe dünyada başka hiçbir sistem sahip değil. Tor M-2 sadece tesisleri korumaya yönelik değil, ayrıca kara kuvvetlerinin hava savunmasıdır. Türkiye'nin, Suriye'de ayrılıkçılarla savaştığı dikkate alınırca teçhizat konvoylarını ve karargâhları koruyacak hava savunma sistemlerine ihtiyacı var. Tor M-2, S-400'e iyi bir takviye olur ve Türkiye'nin otoritesi ile güvenliğini daha da güçlendireceğini"** ifade etti.

ABD'DEN YAPILAN AÇIKLAMALAR

Ülkemizin S-400 hava savunma sistemi almasıyla ilgili, ABD Savunma Bakan Vekili Shanahan, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'a yazdığı mektupta: ABD 'de F-35 eğitimi alan Türk pilotların, 31 Temmuz 'a kadar ayrılacakları ve program kapsamında, yeni eğitim verilmeyeceğini bildirdi. 6 Haziran tarihini taşıyan ve Amerikalı gazetecilere **"sızdırılan"** mektup ve belge de, Türkiye 'nin Rusya'dan S-400 sistemi almaktan vazgeçmemesi halinde, Türkiye 'nin F-35 programından çıkarılması için, başka adımların atılacağını da duyurdu. Shanahan mektupta, Türk Askerleri'nin Rusya'ya S-400 için eğitim almaya gitmelerinden dolayı hayal kırıklığı duyduğunu aktararak, **"Değerli ilişkimizi devam ettirmeyi amaçlarken, S-400 sürecinin bitmemesi durumunda, F-35 programından Türkiye'yi çıkaracağız"** ifadesini kullandı. ABD Savunma Bakanlığı 13 Mayıs'ta, Ankara'nın Rusya'dan S-400 hava savunma sistemi satın alma planlarına devam etmesi durumunda, Türkiye yerine F-35 uçakları için yeni bir parça tedarikçisi arayacaklarını açıklamıştı.

CNBC, bilgi sahibi kaynaklarına dayandırdığı haberinde, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın son teklifi olarak, **"Türkiye, ilk haftanın sonunda Rusya ile milyarlarca dolarlık anlaşmayı iptal etmeli ve bunun yerine ABD 'de Raytheon şirketi tarafından üretilen, Patriot füze savunma sistemini almalıdır. Yoksa Lockheed Martin'in F-35 programından ihraç edilme, vaat edilen 100 adet F-35'i kaybetme, yaptırım uygulama ve NATO 'nun olası tepkisi ile karşılaşacak"** ifadelerine yer verdi.

ABD Temsilciler Meclisi Tahsisat Komisyonu, Türkiye 'nin S-400 satın aldığı takdirde F-35 satın alınmasının yasaklanması için bütçe tasarısı sunmuştu. ABD Temsilciler Meclisi'nin Cumhuriyetçi üyesi Kevin McCarthy, **"Türkiye'ye verilen mesaj açıktır. Türkiye S-400 'leri edindiğinde, F-35'leri almaması gerektiğine dair geniş, ortak bir görüş birliği var. Bu alımın ABD 'nin milli güvenlik çıkarları için çok fazla ciddi sonuçlar var. Türkiye satın alımı iptal etmeli ve bunun yerine birlikte çalıştığımız ve ortak çıkarlarımızın olduğu birçok alanda ABD ile işbirliği yapmalı"** değerlendirmesinde bulundu.

NATO'DAN YAPILAN AÇIKLAMALAR

Brüksel'de yapılan NATO Askeri Komitesi Genelkurmay Başkanları Toplantısı'ndan sonra basın toplantısı düzenleyen, NATO Avrupa Müttefik Kuvvetler Başkomutanı (SACEUR) General Tod Wolters, S-400 konusunda açıklamalarda bulundu. **"İstişarelere devam ediyoruz, çözüm arıyoruz. ABD, görüşünü ortaya koydu ve kabul edilebilir müttefiklik ilişkilerinin sürdürülmesi için, çalışmaya devam edecek"** diyen Wolters, Türkiye'nin NATO için önemli bir müttefik olduğunun altını çizdi.

Wolters, ABD'nin Türkiye'nin S-400 sistemleri alma eğilimi nedeniyle duyduğu endişelerden kurtulamadığını sözlerine ekledi.

TÜRKİYE'DEN YAPILAN AÇIKLAMALAR

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar S-400 meselesini, **"Hava ve füze tehdidine karşı 1990'lı yılların sonu, 2000'li yılların başından itibaren ülkemizin hava ve füze savunması için sistem arayışı içindeyiz. Bu konuda tüm müttefiklerimizle, diğer ülkelerle çeşitli temaslarımız oldu. Yapılan çalışmalarda, istenilen cevapları alamadık. Bazı kriterler belirledik. Pazar olmaktan bıkıldığımızı, ortak üretim, teknoloji ve bilgi transferi istediğimizi söyledik. Buna olumlu cevabı veren Rusya oldu. Bu çerçevede S-400 ile ilgili anlaşma yapıldı. Türkiye NATO'ya ilişkin tüm sorumluluklarını, eksiksiz ve aksaksız yerine getiriyor. S-400'ü alarak, NATO'dan uzaklaştığımızı filan yoktur. Bunun F-35 ile ilişkilendirilmesini şiddetle reddediyoruz. Biz F-35 projesininin, 9 ülke ile birlikte ortağıyız. Ödememiz gereken ortaklık payı neyse eksiksiz ve aksaksız ödedik. Yapmamız gereken ne varsa yaptık. Beklentimiz, ortaklarımızın başta ABD olmak üzere, bu konuda akliselimle davranmaları, olayları objektif değerlendirmeleridir. F-35 ile S-400'lerin birlikte olmasında herhangi bir sıkıntısı varsa bununla ilgili ortak bir çalışma grubu kuralım. Bu grupla çalışmalarını yapalım. Hakikaten bir olumsuz durum varsa bunun da giderici tedbirlerini hep birlikte çalışarak alalım. Bu konuda bizim tutumumuz, çalışmalarımız çok açık"** şeklinde

değerlendirdi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ünal Çeviköz, "Türkiye burada öznel bir durumunu yitirmiştir. Yani S-400'leri satın alacak olan ülke Türkiye; ama tartışmalar ABD ile Rusya arasında sürüyor. Eğer bu kararı biz verdiksek bu konudaki kararımızın arkasında durmamız ve bunun yaratacağı sakıncaları da ne şekilde çıkacaksa onlarla yüzleşmeye hazır olduğumuzu söyleyecek tarafın biz olmamız gerekir" diye konuştu ve: "Sayın Dışişleri Bakanı Türkiye ile ABD arasında S-400'lerin satın alınmasıyla ilgili olarak, bunların ne kadar güvenlik tehdidi oluşturduğunu anlamak üzere, bir komisyon kurulması teklifinde bulundu. Ancak bugüne kadar ABD'den, bu komisyon teklifine bir yanıt alamadığını sürekli dile getiriyor. Böyle bir komisyonun, Türkiye ile NATO arasında kurulmasının daha uygun olur. Mesele bir NATO güvenliği meselesiyse, NATO ile Türkiye arasında, bu konunun NATO açısından ne kadar önemli bir güvenlik sorunu oluşturacağını anlaşılması maksadıyla, bu komisyonun faaliyete geçirilmesi ve bu komisyonun çalışmaları sonuçlanana kadar da, Türkiye'nin S-400 füzelerini kendi topraklarına konuşlandırmayı ertelemesini öneriyoruz. Çünkü bu durumun, Türkiye-ABD meselesi olmaktan çok, Türkiye-NATO meselesi olmaya doğru evrildiğini" ifade etti.

TBB Başkanı Metin Feyzioğlu, S-400'e ilişkin, "Ahde vefa, söze vefa hukuk kurallarının birincisidir. Türkiye hava savunma sistemini güçlendirmelidir. Türkiye'nin aşamalı hedefleri var. Türkiye'nin 2021 hedefi Siperi hayata geçirmek. Çatıyı örtmek lazımdır. Devlet çatıyı korumaya çalışıyor. Türkiye'nin hava savunma sistemine sahip olmasını istemiyorlar. S-400 hava savunma sistemleri tercih olmaktan çıkmış, 82 milyonun can güvenliğini korumak adına bir egemenlik sorunu haline gelmiştir. Türkiye'nin NATO'dan çıkmak gibi bir düşüncesi yoktur" dedi.

Ekonomist Gazeteci Emin Çapa, "S-400'lerin alınmasıyla birlikte, Türkiye'nin ABD tarafından, bir blok tercihi yapmaya zorlandığını ve söylendiği gibi ekonomik olarak yaptırımlara maruz kalılabileceğini" söyledi ve "Fed'in faizi sabit tuttuğunu ve azaltma yoluna gideceği yönünde eğilimlerin olduğunu, ABD ile olası bir anlaşma durumunda, dolarda çok ciddi bir düşüş meydana gelebileceğini" belirtti. Çapa, "Türkiye'nin önündeki en büyük sorun budur. Ortak akıl ile bu sorunu bir şekilde atlatmamız gerekiyor. Sayın Erdoğan ve Trump görüşmesine çok iyi hazırlanmalıdır. S-400 almamız ile ABD'nin bizi kaybetmeyi göze alamayacağını; ancak sürecin çok iyi yönetilmesi gerektiğini" ifade etti.

S-400 VE F-35 İÇİN TEKNİK DEĞERLENDİRMELER

Emekli Pilot Korgeneral Dr. Erdoğan Karakuş ise, şöyle konuştu:

"Türkiye, Amerika'nın Patriotlar teklifini hiçbir zaman yeterli görmemişti. Türkiye zaten o yüzden S-400'ler üzerine ısrar ediyor. Çünkü Patriotlar verilmesi halinde bize herhangi bir şekilde, en ufak bir teknolojik aktarım söz konusu olmayacak. Biz onu biliyoruz. Bu yüzden Patriotlarla ilgili sorunlar ortaya çıkmıştı. Hiç olmazsa bazı bilgiler, bazı parçaların üretimi Türkiye'de olacak şekilde Patriotları alalım, bunu böyle bağlayalım; dediğimizde Amerikalı'lar buna hiç rıza göstermedi. Onun için şu anda S-400'ler konusunda ısrarlıyız. Daha önce biliyorsunuz Türkiye'nin Çin üretimi bir hava savunma sistemine yaklaşma söz konusu olmuştu. Ancak Amerikalılar devreye girerek, Çinlilerle olan anlaşmamızı bozdular. Şimdi de S-400'leri almamızı engellemek için uğraşiyor. Türkiye'nin kendi hava savunma sistemini kurmasıyla ilgili attığı adımların önündeki engellere bakılınca Türkiye ile Rusya arasındaki münasebetlerin daha da geliştirilmesi gerektiği ortaya çıkıyor."

Emekli Pilot Tümgeneral Beyazıt Karataş, konu ile ilgili olarak, şunları söyledi:

"S-400'ler ABD tarafından da kabul edildiği gibi, son sistem hava savunma sistemidir. En yakın rakiplerine göre, teknik olarak 2-5 misli daha iyi durumdadır. 2 sistem 4 batarya olarak alınacak, ilişkilerimize göre daha sonra sayısı arttırılabilir. Link-M denen milli bir yazılım ile S-400'leri, milli hava savunma sistemine dönüştürebilirsiniz."

HAVA SAVUNMA SİSTEMLERİ MUKAYESE TABLOSU								
H S ÜRETLERİ	RADAR ADI	RADAR MENZİLİ KM. *	FÜZE TİPİ	UÇAKLAR İÇİN FÜZE MENZİLİ KM. *	FÜZE İRTİFA SINIRI KM.	AYNI ANDA İZLENEN HEDEF	AYNI ANDA FÜZE ATILAN HEDEF	FÜZE UÇUŞ HIZI MACH
 S-400 RUSYA	91N6E	600	40N6	400	30	300	36	12.0
 FD-2000/HQ-9 ÇİN	HT-233	300	5V55	200	30	100	6	4.2
 SAMP-T/FRANSIZ-İTALYAN	THALES GM400	300	ASTER-30	120	30	100	10	4.5
 PATRIOT PAC-3 ABD	AN MPQ65	150	PAC-3	80	24	100	20	5.0

* ARAZİ ENGEBELERİ DİKKATE ALINMAMIŞTIR

BEYAZIT KARATAŞ

"F-35'ler ise, 5. nesil silah sistemlerine sahip ve radarda görünmüyor. Ancak hava savunma sistemleri çok daha hızlı şekilde geliştiği için, birkaç seneye içinde F-35'lerin görünmezlik özelliklerinin çöp olacağını ön görmek zor değildir."

"F-35'ler, parça üretiminden tedarikine, havada uçuşundan yerde bulunmasına kadar, her an sizden bilgi topluyor. Bu yüzden milli olarak kullanma durumunuz bulunmuyor. ABD 'den F-35 alan tüm ülkeler, bu ağır içerisine girip, bilgileri şirkete teslim ediyor. F-35'ler küresel sermayenin, küresel saadet zincirinin bir parçasıdır. ABD'nin kendisi de bu karmaşık tedarik ağından kaynaklı olarak, ikmal sıkıntıları yaşıyor ve tam manasıyla kullanamıyor. Bu durumun bir benzerini, hiç kimseye satmadığı, sadece kendi ordusunun envanterinde olan F-22'lerde de gördük. 22 uçağın yedek parçaları zamanında tedarik edilemediğinden dolayı, kasırgaya kapıldı. Bu saadet zinciri içerisinde, sorun yaşadığınız bir ülkeden yedek parça almak durumunda kalırsanız, bu uçağınızı uçuramayacağınız anlamına gelebilir. F-35'lerin alınması, Türk Hava Kuvvetleri'nin yüzde yüz ABD'ye bağımlı hale geleceği anlamına gelir. 26 Haziran 2007 tarihinde imzaladığımız anlaşmayla 2052 yılına kadar, kendi isteğimiz ile çıkamayız. O yüzden S-400'lerin alınması bizim için bir fırsata dönüşebilir."

SON MÜZAKERELER VE KARAR

S-400'lerin ilk sevkiyatı Temmuz ayının ilk yarısında yapılacak. Tüm parçaların gelmesi, kurulması, entegrasyonun tamamlanması ve testlerin sonuçlanması 2020 başını bulacaktır. Bundan önce son kez değerlendirmek amacıyla, 28-29 Haziran 2019 tarihlerinde yapılan G-20 çerçevesinde, Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Amerikan Başkanı Trump bir araya geldi. Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, bu toplantıya ve öncesindeki savunma bakanları toplantısına hazırlık olması açısından, muhalefet liderlerinin de fikirlerini almak kaydıyla bir araya geldiler. Savunma ve güvenlik konusunda, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, izlediğimiz politikalarla alakalı, görüş alışverişinde bulundular. Trump ile anlaşma yolu denenecektir; ancak Pentagon içindeki muhalif bir grubun yaptırım kararında baskı yaptığı iddia ediliyor. Baskının nedeni olarak, ABD'nin patriotları, kendi envanterinden kaldırıp, müttefiklerine satması planlandığı söyleniyor. ABD, YPG ve FETÖ konularında geçmişte yapılanlar unutulmuş olacak ki, Türkiye'yi, kayıtsız şartsız müttefiki olarak görüyor.

Türkiye'nin NATO'dan çıkması tartışılacak, pazarlık konusu yapılacak bir konu değildir. Türkiye istemedikçe ABD dâhil hiçbir ülke Türkiye'yi NATO'dan çıkartamaz. ABD ile S-400 ve F-35 krizleri ne ilk krizdir, ne de son kriz olacaktır. Sonuç olarak, S-400 bir hava savunma sistemidir. F-35 ise bir savaş uçağıdır. Birbirinden farklı iki ayrı olgunun kıyaslanması kabul edilemez. Buradaki durumda ülkemiz, iki kutup arasında bir tercih yapmaya zorlanmaktadır. Örnek olması açısından AB ile bugüne kadar o kadar çok sorun yaşadığımız halde, Avrupalı'lar masadan kalkabildi mi? Tabii ki hayır. Türkiye, Kıbrıs Harekâtı'nı ABD'ye rağmen yapmadı mı? Geçmişte daha büyük krizler, devlet adamları tarafından gereğince çözülmüştür.

Türkiye'nin güvenlik ihtiyaçları, ülkemizin alacağı silahları belirler. Türkiye'nin kendi güvenliğini korumak için alması gereken en doğru kararı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Türk Milleti verecektir.

Berk Özer

Odatv.com

Berk Özer

odatv

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

